

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
دوره پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۴	
بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (دی سال ۱۳۹۱)		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) قافیه (۵/۰ نمره)	
۱	در بیت زیر، حرف یا حروف الحاقی را مشخص کنید. چندان که گفتم غم با طبیبان	۰/۲۵
۲	در کدام یک از ابیات زیر، قافیه طبق قاعده «۲» است؟ الف) هر یکی دیوار اگر باشد جدا ب) ای صبا گر بگذری بر ساحل رود ارس	۰/۲۵
	ب) عروض (۲ نمره)	
۳	کدام یک از ارکان زیر، فقط در پایان مصراع می‌آید؟ الف) - - - - - ب) - - - - - پ) - - - - - ت) - - - - -	۰/۲۵
۴	نام بحر حاصل از تکرار «مستفعلن» چیست؟	۰/۲۵
۵	رکن معادل «- - -» را بنویسید.	۰/۲۵
۶	واژه «خوش‌آواز» را با حذف همزه، تقطیع هجایی و علامت‌گذاری کنید.	۰/۵
۷	با توجه به بیت زیر: اگر کاری کنی مزدی ستانی چو بی‌کاری یقین بی‌مزد مانی	۰/۵
	الف) مصراع اول بیت را تقطیع هجایی و علامت‌گذاری کنید. ب) کدام رکن تکرار شده است؟	۰/۲۵
	پ) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)	
۸	- معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید. خونت / با خون بهایت حقیقت / در یک تراز ایستاد	۰/۵
۹	مرنجان دلم را که این مرغ وحشی	۰/۷۵
۱۰	تشنه گفتم: «آب، مرا دو فایده‌ست	۰/۷۵
۱۱	سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد	۱
۱۲	مست است زمین زیرا خورده‌است به جای می	۱
۱۳	خداوند مکنّت به حق مشتغل	۱
	ت) درک مطلب (۴ نمره)	
۱۴	در عبارت زیر منظور از «تافته شد» چیست؟ پس دیگر روز نوشروان تافته شد از بهر آن خواب و پیش هیچ خلق آن خواب آشکار نکرد و بنگفت.	۰/۵
۱۵	منظور از عبارت مشخص شده زیر را بنویسید. صواب آن می‌نماید که در اوج هوا پرواز کنی و در بام‌ها و صحراها چشم بیندازی تا نظر بر پیرایه‌ای گشاده افکنی که ربودن آن میسر باشد.	۰/۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۴		دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (دی سال ۱۳۹۱)	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۶	با توجه به بیت زیر، «ممتحن» در کلام مولانا چه کسی است؟ از صفای بانگ آب آن ممتحن	۰/۵
۱۷	در بیت زیر، «خورشید» استعاره از چیست؟ روزی که در جام شفق مُل کرد خورشید	۰/۵
۱۸	در بیت زیر، شاعر خطاب به ماه چه می‌گوید؟ کاهش جان تو من دارم و من می‌دانم	۰/۵
۱۹	مفهوم «آن روی کار بالاست» در عبارت زیر چیست؟ حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست دست و پایش را گم کرده تمام آن حرف‌ها یادش رفته.	۰/۵
۲۰	در جمله زیر منظور از عبارت مشخص شده را بنویسید. «با این همه او غالب می‌شود و من مغلوب، با عشق کی توانم کوشید؟»	۰/۵
۲۱	هر حالتی که عارض عارف شود، اقتضای رفتاری خاص دارد. آن حالت خاص از آن نظر که رفتاری خاص را ایجاب می‌کند، آن عارف نامیده می‌شود. الف) حال ب) مقام پ) وقت ت) حضور	۰/۵
ث) خودآزمایی (۵/۱ نمره)		
۲۲	بیت «یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الابصار» با کدام بیت زیر ارتباط معنایی دارد؟ الف) طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند ب) با صد هزار جلوه برون آمدی که من	۰/۵
۲۳	کدام یک از جملات زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) در طنز هدف تنها خندانند نیست، بلکه نیشخند است. ب) طنز و هجو و هزل غالباً با رکاکت لفظ، دشنام و عدم رعایت عفت کلام توأم است.	۰/۵
۲۴	«دریا» در شعر زیر نماد چیست؟ یک نفر دارد که دست و پای دایم می‌زند / روی این دریای تند و تیره و سنگین که می‌دانی.	۰/۵
ج) معنی واژه (۵/۰ نمره)		
۲۵	معنی لغات مشخص شده زیر را بنویسید. الف) حالا دیگر تو چرا شماتت می‌کنی؟ ب) خورشید را بر نیزه دیدن سهمگین است.	۰/۲۵ ۰/۲۵
چ) دانش‌های ادبی (۵/۲ نمره)		
۲۶	با توجه به کتاب «مرزبان نامه» به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) چه کسی این کتاب را از زبان طبری به فارسی تحریر و ترجمه کرد؟ ب) این کتاب نمونه‌اعلای نثر است.	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۴		دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (دی سال ۱۳۹۱)	

ردیف	سوالات	نمره
۲۷	نام مقالات طنز آمیز دهخدا در روزنامه «صور اسرافیل» چه بود؟	۰/۲۵
۲۸	کتاب «رساله دلگشا» اثر کیست؟	۰/۲۵
۲۹	ویژگی زبانی «آوردن ترکیبات غریب و نامأنوس» مربوط به کدام سبک است؟	۰/۲۵
۳۰	کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های زبانی سبک دوره بازگشت است؟ الف) سبک شعر در غزل و مثنوی غیر حماسی، همان سبک خراسانی است. ب) برخی از ویژگی‌های فراموش شده زبان مجدداً رواج می‌یابد.	۰/۲۵
۳۱	واژگان مشخص شده در هریک از ابیات زیر منجر به خلق کدام آرایه ادبی شده است؟ الف) کز کمی خشت دیوار بلند ب) من با محمد از یتیمی عهد کردم پ) عجب نیست از گل که خندد به سروی ت) چنان تناوری و بلند / که هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد	۱
۳۲	ح (حفظ شعر (۱ نمره) کدام گزینه بیت زیر را کامل می‌کند؟ آن کس است اهل که اشارت داند الف) هدایت (ب) دلالت هریک از اشعار زیر را کامل کنید.	۰/۲۵
۳۳	الف) من مگر طالع خود در تو توانم دیدن ب) آی آدم‌ها که بر ساحل بساط دارید / نان به سفره، جامه‌تان بر تن نکته‌ها هست بسی محرم اسرار کجاست پ) بشارت (ت) کرامت که تو ام	۰/۱۵ ۰/۲۵
۳۴	خ (نقد ادبی (۳ نمره) کدام یک از انواع نقد مربوط به محتوا و درون‌مایه اثر است؟ الف) فنی (ب) اخلاقی (پ) لغوی (ت) زیبایی‌شناسی	۰/۲۵
۳۵	خلق ترکیبات و تعبیرات زیبا در نقد مورد بررسی قرار می‌گیرد.	۰/۲۵
۳۶	کدام یک از جملات زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) افلاطون معتقد است که هدف شعر، خاصه تراژدی باید تصفیه و تزکیه نفس باشد. ب) دیدرو فرانسوی گرامی داشتن تقوی و پست شمردن رذایل را هدف هر نوع هنر می‌داند.	۰/۱۵
۳۷	هر یک از توضیحات گروه «الف» مربوط به کدام اثر در گروه «ب» است؟	۰/۱۵
	گروه «الف»	گروه «ب»
	(۱) در انواع فنون، علوم، آیین‌ها و سنت‌های مختلف است که به نثری ساده و روان نوشته شده است.	مثنوی
	(۲) مبنای این کتاب بر حکایت و تمثیل است و دو منبع اصلی آن قرآن و حدیث است.	قابوس‌نامه
۳۸	هیپولیت تن ادبیات را محصول زمان، و می‌داند.	۰/۱۵
۳۹	منظور از نقد «فنی» چیست؟	۱
	شاد باشید و سرفراز	جمع نمره
	۲۰	

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۴		دوره پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی سال ۱۳۹۱

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتان ارائه می‌گردد. بدیهی است؛ به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

	الف) قافیه (۵/۰ نمره)	
۰/۲۵	ان (۰/۲۵)	۱
۰/۲۵	ب) (۰/۲۵)	۲
	ب) عروض (۲ نمره)	
۰/۲۵	ب) (۰/۲۵) (-)	۳
۰/۲۵	رجز (۰/۲۵)	۴
۰/۲۵	مفعولن (۰/۲۵)	۵
۰/۱۵	خُ شَا وَاز (۰/۲۵)	۶
	U - - U	
۰/۲۵	الف) ءَ (أ) مَر كَا رِي كُ نِي مَز دِي سِ تَا نِي (۰/۲۵)	۷
	U - - U - - U	
	ب) مفاعیلن (۰/۲۵)	
	پ) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)	
۰/۱۵	حقیقت که خون‌بهای توست، (۰/۲۵) با خون تو هم ارزش است. (۰/۲۵) (خون تو عین حقیقت است).	۸
۰/۲۵	مرا ناراحت نکن (۰/۲۵) که اگر آزرده شوم، (۰/۲۵) دوباره دل بستن من سخت و مشکل است. (۰/۲۵)	۹
۰/۲۵	تشنه گفتم: ای آب، برای من دو فایده وجود دارد (۰/۲۵) و من از این کار دست برنمی‌دارم (۰/۱۵) (آن را ترک نمی‌گویم).	۱۰
۱	اگر بال و پر پروانه سوخت، مهم نیست. (۰/۱۵) شمع با شعله خود، بال و پر به پروانه می‌دهد. (۰/۱۵)	۱۱
۱	زمین مست است زیرا به جای شراب، (۰/۱۵) در کاسه‌ی سر هرگز خون دل انوشیروان را خورده است. (۰/۱۵)	۱۲
۱	آن که ثروت دارد، به عبادت مشغول می‌شود (۰/۱۵) اما فقیر، پریشان حال است. (۰/۱۵)	۱۳
	ت) درک مطلب (۴ نمره)	
۰/۱۵	نگران و مضطرب شد. (۰/۱۵)	۱۴
۰/۱۵	زیورآلاتی که باز شده و در گوشه‌ای نهاده شده باشد. (۰/۱۵)	۱۵
۰/۱۵	کسی که در راه حق قدم می‌نهد و مراتب ریاضت و تکامل روحانی را پشت سر می‌گذارد. (۰/۱۵)	۱۶
۰/۱۵	سر مبارک امام حسین (ع) (۰/۱۵)	۱۷
۰/۱۵	همان گونه که تو در حال کاهش (هلالی شدن) هستی، من نیز رو به نقصانم. (۰/۱۵)	۱۸
۰/۱۵	(روزنامه) کار دستش داده. (۰/۱۵)	۱۹
۰/۱۵	با عشق چگونه می‌شود درافتاد. (۰/۱۵)	۲۰
۰/۱۵	پ) (۰/۱۵) (وقت)	۲۱
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم	

باسمه تعالی

ساعت شروع : ۸:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی
تاریخ امتحان : ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۴	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی سال ۱۳۹۱	

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

	ث) خود آزمایی (۱/۵ نمره)	
۰/۵	(ب) (۰/۵)	۲۲
۰/۵	الف) درست (۰/۲۵) (ب) نادرست (۰/۲۵)	۲۳
۰/۵	جامعه (۰/۵)	۲۴
	ج) معنی واژه (۰/۵ نمره)	
۰/۵	الف) سرزنش (۰/۲۵) (ب) عجیب، شگفت (۰/۲۵)	۲۵
	چ) دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره)	
۰/۵	الف) سعدالدین وراوینی (۰/۲۵) (ب) مصنوع (۰/۲۵)	۲۶
۰/۲۵	چرند و پرند (۰/۲۵)	۲۷
۰/۲۵	عبید زاکانی (۰/۲۵)	۲۸
۰/۲۵	هندی (۰/۲۵)	۲۹
۰/۲۵	(ب) (۰/۲۵)	۳۰
۱	الف) تضاد (۰/۲۵) (ب) جناس (۰/۲۵) (پ) تناسب (۰/۲۵) یا مراعات نظیر (ت) کنایه (۰/۲۵) (یا هر آرایه صحیح دیگر)	۳۱
	ح) حفظ شعر (۱ نمره)	
۰/۲۵	(پ) بشارت (۰/۲۵)	۳۲
۰/۷۵	الف) آینه بخت غبار آیینی (۰/۵) (ب) دلگشا (۰/۲۵)	۳۳
	خ) نقد ادبی (۳ نمره)	
۰/۲۵	(ب) (۰/۲۵) (اخلاقی)	۳۴
۰/۲۵	لغوی (۰/۲۵)	۳۵
۰/۵	الف) نادرست (۰/۲۵) (ب) درست (۰/۲۵)	۳۶
۰/۵	۱) قابوس‌نامه (۰/۲۵) ۲) مثنوی (۰/۲۵)	۳۷
۰/۵	محیط اجتماعی (۰/۲۵) نژاد (۰/۲۵)	۳۸
۱	بحث در چگونگی کاربرد فنون بلاغی (۰/۵) در شعر و نثر (۰/۲۵) و ارزش و اعتبار آن (۰/۲۵)	۳۹
۲۰	جمع نمره	